

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เริ่มงานบัณฑิตศึกษา โดยเปิดหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ในระดับปริญญาโท ในคณะวิทยาศาสตร์ เป็นหลักสูตรแรก คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมีศึกษา ในปีการศึกษา 2522 มีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย อย่างเป็นทางการในปี 2523 (11 มิ.ย 2523) โดยมีหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนส่งเสริม การจัดบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันมีสาขาวิชาในระดับต่างๆ ดังนี้ ปริญญาเอก 17 สาขาวิชา ประกาศนียบัตร บัณฑิตชั้นสูง 2 สาขาวิชา ปริญญาโท 81 สาขาวิชา และประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา โดยมี คณะซึ่งรับผิดชอบการจัดบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสิ้น 18 คณะ มีการจัดการเรียนการสอนใน 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี วิทยาเขตภูเก็ต และวิทยาเขตตรัง

บัณฑิตวิทยาลัย ได้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ สนับสนุน ส่งเสริมและชี้นำการจัดบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานสากล สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ภูมิภาคและประเทศชาติ ส่วนพันธกิจที่สำคัญของ บัณฑิตวิทยาลัย คือ สนับสนุน ส่งเสริม ชี้นำ และพัฒนาบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งในเชิง คุณภาพและปริมาณ

บัณฑิตวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งซึ่งบอกระดับของคุณภาพได้ คือ ความพึงพอใจของนักศึกษาในการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย จึงได้ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจก่อนสำเร็จการศึกษา (Exit Survey) เพื่อศึกษาประเด็นดังกล่าว ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็น ผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต่อสถาบัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ
    - 2.1.1 คณะที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา 17 คณะ
    - 2.1.2 หลักสูตรและแผนการศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตรแผน ก และ แผน ข
  - 2.2 ตัวแปรตาม คือ
    - 2.2.1 ความพึงพอใจในกระบวนการจัดการศึกษา
    - 2.2.2 ความพึงพอใจในการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
    - 2.2.3 ความพึงพอใจต่อสถาบัน

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัย เป็นแบบการศึกษาสำรวจ (Survey Study) ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

ประกอบด้วย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา และกำลังดำเนินการด้านการขอเอกสารการสำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2547 ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนมิถุนายน 2547- มิถุนายน 2548 ใน 17 คณะ ที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

เครื่องมือวิจัย

เป็นแบบสำรวจก่อนสำเร็จการศึกษา (Exit Survey) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า และแบบเลือกตอบ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 สำรวจความพึงพอใจในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา คือ หลักสูตร อาจารย์ กระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยเกื้อหนุน และกิจกรรมพัฒนานักศึกษา รวมทั้งความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อสถาบัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัย แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาในช่วงเวลาที่นักศึกษาส่งเอกสาร ดำเนินการต่างๆ เพื่อสำเร็จการศึกษาในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2547- มิถุนายน 2548 ได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 561 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้ค่าสถิติดังนี้ ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ความพึงพอใจในกระบวนการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และความพึงพอใจในการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ (Absolute Criteria) สำหรับการแปลความหมาย มาตรฐานค่า ดังนี้

ค่าเฉลี่ยสูงกว่า	4.49	แสดงว่า	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	แสดงว่า	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	แสดงว่า	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	แสดงว่า	ระดับความพึงพอใจค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า	1.50	แสดงว่า	ระดับความพึงพอใจน้อย

2. ความพึงพอใจต่อสถาบัน ใช้การวิเคราะห์ ค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกรายด้าน

คณะ	ผู้ตอบแบบสอบถาม (N)	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา										
		ด้านหลักสูตร		ด้านอาจารย์		ด้านกระบวนการเรียนการสอน		ด้านปัจจัยเกื้อหนุน		ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา		รวมทุกด้าน
		($\bar{X}$)	(SD)	($\bar{X}$)	(SD)	($\bar{X}$)	(SD)	($\bar{X}$)	(SD)	($\bar{X}$)	(SD)	($\bar{X}$)
1.การจัดการสิ่งแวดล้อม	18	3.50	0.67	4.00	0.70	3.86	0.83	3.57	0.69	3.46	1.02	3.76
2.ทรัพยากรธรรมชาติ	25	3.15	0.61	4.18	0.53	3.77	0.55	3.49	0.67	2.93	0.82	3.57
3.พยาบาลศาสตร์	66	3.68	0.47	4.21	0.49	3.95	0.46	3.46	0.62	3.51	0.67	3.82
4.แพทยศาสตร์	9	3.59	0.63	4.24	0.57	3.75	0.48	3.33	0.78	3.19	0.56	3.63
5.เภสัชศาสตร์	1	-	-	4.00	-	3.25	-	2.00	-	3.67	-	-
6.วิทยาศาสตร์	39	3.46	0.57	4.20	0.52	3.65	0.55	3.47	0.80	3.09	0.78	3.65
7.วิศวกรรมศาสตร์	31	3.39	0.61	4.15	0.54	3.72	0.66	3.39	0.80	3.12	0.96	3.58
8.อุตสาหกรรมและการเกษตร	14	3.52	0.51	4.07	0.64	3.70	0.55	3.36	0.48	2.88	0.67	3.52
9.มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	53	3.63	0.58	3.96	0.56	3.79	0.51	3.03	0.97	3.10	0.92	3.57
10.ศึกษาศาสตร์	135	3.82	0.55	4.22	0.55	3.95	0.59	3.62	0.67	3.39	0.67	3.85
11.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10	3.72	0.42	4.52	0.40	4.00	0.55	3.93	0.52	3.53	0.48	3.96
12.ทันตแพทยศาสตร์	8	3.38	0.35	4.20	0.41	3.66	0.33	3.29	0.90	2.67	0.56	3.53
13.วิทยาการจัดการ	113	3.62	0.51	3.89	0.53	3.69	0.48	2.80	0.82	2.98	0.71	3.48
14.วิทยาลัยอิสลามศึกษา	13	3.68	0.54	4.14	0.56	3.85	0.67	3.44	0.80	3.21	0.75	3.75
15.บัณฑิตวิทยาลัย	3	4.00	-	4.07	0.70	3.42	1.01	2.56	1.39	2.22	0.84	4.00
16.เศรษฐศาสตร์	22	3.86	0.39	4.41	0.41	3.87	0.54	3.18	0.80	3.33	0.83	3.82
17.ศิลปศาสตร์	1	3.50	-	3.80	-	3.50	-	2.00	-	2.33	-	3.16
รวม	561	3.64	0.56	4.12	0.55	3.82	0.56	3.31	0.82	3.20	0.78	3.68

ตาราง 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามศักยภาพด้านต่าง ๆ

ศักยภาพด้านต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ																	รวม
	แควดล้อม	ทรัพย์สิน	พยาบาล	แพทย์	เภสัช	วิทย์	วิศวะ	อุตสาหกรรม	มนุษย์	ศึกษา	วทท.	ทันตะ	วจก.	วอศ.	บัณฑิต	เศรษฐ	ศิลป	
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการในสาขาที่ศึกษารัฐบาลและรัฐรอบ	3.67	3.76	3.74	3.78*	4.00*	3.74	3.77	3.43	3.55	3.86*	3.80*	3.63	3.69	4.08*	3.33	4.00*	3.00	3.75
2. ความรู้ความสามารถในการวิจัยในสาขาที่ศึกษา	3.67	3.96*	3.91*	4.00*	4.00*	3.82	3.87	3.79	3.43	3.80	4.00*	3.63	3.59	3.85*	3.67	3.95*	3.00	3.75
3. ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.06	3.92	4.11*	4.11*	4.00	3.92	4.10	3.79	3.74	4.15*	3.90	4.25*	3.88	4.15*	4.33*	4.14*	3.00	4.01
4. ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนาในงานในอาชีพ	3.83	3.84	3.98*	3.89	4.00*	3.82	3.84	3.79	3.66	4.13*	3.80	3.88	3.85	3.92*	4.33*	3.86	3.00	3.91
5. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ	4.00*	3.68	4.05*	4.00*	4.00*	3.87	3.87	3.86	3.77	3.95	3.90	3.63	3.83	4.23*	4.33*	4.14*	3.00	3.91

ตาราง 2 (ต่อ) ความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามศักยภาพด้านต่าง ๆ

ศักยภาพด้านต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ																	
	แวดล้อม	ทรัพย์สิน	พยาบาล	แพทย์	เภสัช	วิทย์	วิสวะ	อุตสาหกรรม	มนุษย์	ศึกษา	วทท.	ทันตะ	วจก.	วอศ.	บัณฑิต	เศรษฐ	ศิลป	รวม
6. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย	3.83	3.96	4.03*	4.11*	3.00	4.00*	3.94	3.79	3.47	3.87	4.20*	4.25*	3.64	3.54	4.00*	3.91	4.00*	3.83
7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้า	3.22	3.48	3.55	3.78*	2.00	3.59*	3.48	3.79*	3.06	3.16	4.10*	3.63	3.05	2.85	4.00*	3.23	4.00*	3.29
8. ความสามารถในการเป็นผู้นำทางความคิดและทางวิชาการ	3.67*	3.40	3.74*	3.67*	3.00	3.56	3.55	3.50	3.51	3.69*	3.60	3.38	3.49	4.15*	4.00*	3.59	2.00	3.60
9. ความสามารถในการบริหารจัดการประสานงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	3.72*	3.44	3.76*	3.67	4.00*	3.54	3.65	3.36	3.60	3.83*	3.60	3.38	3.62	4.00*	4.00*	3.73*	3.00	3.68
10. ความสามารถในการเขียนงานวิชาการและพูดเชิงวิชาการ	3.61	3.56	3.68*	3.56	4.00*	3.46	3.55	3.50	3.57	3.66*	3.90*	3.50	3.35	3.90*	3.67*	3.68*	3.00	3.57
รวม	3.46	2.93	3.51	3.19	3.67	3.09	3.12	2.88	3.10	3.39	3.53	2.67	2.98	3.21	2.22	3.33	2.33	3.20

* 5 ลำดับแรกของนักศึกษาแต่ละคณะพึงพอใจ

ตาราง 3 ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาในภาพรวมและจำแนกรายด้านของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา หลักสูตรแผน ข

คณะ	ผู้ตอบ แบบสอบถาม (N)	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษา						ระดับความพึงพอใจ
		ด้านหลักสูตร	ด้านอาจารย์	ด้านกระบวนการ การเรียนการสอน	ด้านปัจจัย เกื้อหนุน	ด้านกิจกรรม พัฒนานักศึกษา	รวมทุกด้าน	
1.วิทยาศาสตร์	2	4.13	4.60	4.00	4.83	4.00	4.32	มาก
2.มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	38	3.69	3.90	3.86	2.83	3.21	3.57	มาก
3.ศึกษาศาสตร์	84	3.90	4.24	4.02	3.61	3.47	3.90	มาก
4.วิทยาการจัดการ	109	3.64	3.89	3.70	2.81	3.00	3.48	ปานกลาง
5.เศรษฐศาสตร์	22	3.86	4.41	3.89	3.18	3.33	3.82	มาก
รวม	255	3.75	4.06	3.85	3.12	3.22	3.67	มาก

ตาราง 4 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จำแนกตามศักยภาพด้านต่างๆ	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษา					รวม (N=255)
	วิทยาศาสตร์ (N=2)	มนุษยศาสตร์ฯ (N=38)	ศึกษาศาสตร์ (N=84)	วิทยาการจัดการ (N=109)	เศรษฐศาสตร์ (N=22)	
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการในสาขาที่ศึกษา รู้ลึกและรู้รอบ	3.50	3.58	3.81	3.71	4.00	3.75
2. ความรู้ความสามารถในการวิจัยในสาขาที่ศึกษา	3.50	3.42	3.65	3.61	3.95	3.62
3. ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.50	3.71	4.08	3.87	4.14	3.95
4. ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนาในงานในอาชีพ	4.50	3.61	4.10	3.86	3.86	3.91
5. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ	4.00	3.74	3.94	3.85	4.14	3.89
6. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการทำงานวิจัย	4.00	3.34	3.79	3.64	3.91	3.67
7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้า	4.00	3.18	3.15	3.06	3.23	3.13
8. ความสามารถในการเป็นผู้นำทางความคิด และทางวิชาการ	3.50	3.55	3.69	3.51	3.59	3.58
9. ความสามารถในการบริหารจัดการประสานงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	3.50	3.68	3.92	3.64	3.73	3.75
10. ความสามารถในการเขียนงานวิชาการและการพูดเชิงวิชาการ	3.50	3.66	3.68	3.37	3.68	3.54
รวม	3.85	3.55	3.78	3.61	3.82	3.68

ผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 561 คน จาก 17 คณะ ประกอบด้วย หลักสูตรปริญญาเอก 8 สาขาวิชา จำนวน 14 คน หลักสูตรปริญญาโทแผน ก 62 สาขาวิชา จำนวน 292 คน และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข 8 สาขาวิชา จำนวน 255 คน

ความพึงพอใจต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในภาพรวม

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68)

จำแนกตามคณะที่จัดการเรียนการสอน พบว่า

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจาก 14 คณะ มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52-4.00) คณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.96) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.85) คณะพยาบาลศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.76)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจาก 2 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16-3.48)

2. ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารายด้าน ประกอบด้วย 5 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจำแนกรายด้านประกอบด้วย 5 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้ ด้านอาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 4.12) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.82) ด้านหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.64) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ค่าเฉลี่ย 3.31) และด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.20) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านอาจารย์

นักศึกษาโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) คณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.52) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.41) คณะแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.24) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.22) และคณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.21)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านอาจารย์ จำแนกรายลักษณะพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 5 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.98-4.24)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของอาจารย์ พบว่า 2 ลักษณะแรกที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในสาขาของกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.24) และความเชี่ยวชาญ ความรู้ ความสามารถในการวิขาเฉพาะสาขาของอาจารย์ ในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.20)

2.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

นักศึกษาโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) ขณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะศึกษาศาสตร์และพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.95) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.87) คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.86) และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.85)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 2 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25-3.42)

นักศึกษบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอน จำแนกรายลักษณะ ในระดับมากทั้ง 4 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.73-3.94)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของกระบวนการเรียนการสอน พบว่า 2 ลักษณะแรกที่นักศึกษบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ มีการใช้รูปแบบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ (ค่าเฉลี่ย 3.94) และมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.86)

2.3 ด้านหลักสูตร

นักศึกษาโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) ขณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.86) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.72) คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.68)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 4 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15-3.46)

นักศึกษบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร จำแนกรายลักษณะพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.63-3.86)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของหลักสูตร พบว่า 2 ลักษณะแรกที่นักศึกษบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจตามลำดับ คือ รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลาย และมีประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานในอาชีพที่สัมพันธ์กับสาขาที่ศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.86) และหลักสูตรทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการทางวิชาการ วิชาชีพ สังคม (ค่าเฉลี่ย 3.81)

มี 1 ลักษณะที่นักศึกษบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้จากแหล่งภายนอก

2.4 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

นักศึกษาโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) ขณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.93) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.62) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.57)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 12 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.56-3.49)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 2 คณะ มีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.00)

นักศึกษบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำแนกรายลักษณะ มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลางทั้ง 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.25-3.36)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า ลักษณะที่นักศึกษบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เอื้อต่อการค้นคว้าข้อมูลเฉพาะในสาขา (ค่าเฉลี่ย 3.36)

2.5 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

นักศึกษาโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20)

นักศึกษบัณฑิตศึกษา จาก 3 คณะ มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51-3.67) โดยมีลำดับดังนี้ คณะเกษตรศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.67) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.53) และคณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.51)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 12 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.67-3.46)

นักศึกษบัณฑิตศึกษาจาก 2 คณะ มีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.22-2.33)

นักศึกษบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำแนกรายลักษณะพบว่า มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลางทั้ง 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.13-3.30)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่าลักษณะที่นักศึกษบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมศักยภาพการคิดและความเป็นผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 3.30)

3. ความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

นักศึกษบัณฑิตศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73)

จำแนกตามคณะที่จัดการเรียนการสอน พบว่า

นักศึกษามัธยมศึกษา จาก 16 คณะ มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54-3.97) 5 ลำดับแรก คือ คณะมัธยมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.97) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.88) คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.87) คณะแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.86) และคณะพยาบาลศาสตร์ (3.85)

นักศึกษามัธยมศึกษาจาก 1 คณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10)

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามศักยภาพด้านต่างๆ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก 9 ศักยภาพ และระดับปานกลาง 1 ศักยภาพ

3 ศักยภาพแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจในระดับมากตามลำดับ คือ ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ค่าเฉลี่ย 4.01) ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนางานในอาชีพและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ (ค่าเฉลี่ย 3.91) และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย (ค่าเฉลี่ย 3.83)

พิจารณาความพึงพอใจและศักยภาพ สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการในสาขาที่ศึกษารู้ลึกและรู้รอบ

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ วิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.08) คณะเกษตรศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.86) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 3.80) คณะแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.78)

2. ความรู้ความสามารถในการวิจัยในสาขาที่ศึกษา

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะเกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 3.96) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.95) คณะพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 3.91) และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.85)

3. ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.01) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะมัธยมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.33) คณะทันตแพทย์ (ค่าเฉลี่ย 4.25) คณะศึกษาศาสตร์ และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.15) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.14) คณะแพทยศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.11)

4. ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนางานในอาชีพ

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะมัธยมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.33) คณะศึกษาศาสตร์

(ค่าเฉลี่ย 4.13) คณะเภสัชศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.98) และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.92)

5. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะบัณฑิตวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 4.33) วิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.23) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.14) คณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.05) คณะแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และการจัดการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 4.00)

6. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะทันตแพทย์ (ค่าเฉลี่ย 4.25) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.20) คณะแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.11) คณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.03) คณะบัณฑิตวิทยาลัย ศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00)

7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้า

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.10) คณะบัณฑิตวิทยาลัย และศิลปศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะอุตสาหกรรมเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.79) คณะแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) และคณะวิทยาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.59)

8. ความสามารถในการเป็นผู้นำทางความคิด และทางวิชาการ

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.15) คณะบัณฑิตวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.74) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.69) คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม และแพทยศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.67)

9. ความสามารถในการบริหารจัดการ ประสานงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ วิทยาลัยอิสลามศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย และคณะเภสัชศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.83) คณะพยาบาลศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.76) คณะเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.73) คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.72)

10. ความสามารถในการเขียนงานวิชาการ และพูดเชิงวิชาการ

นักศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) 5 คณะแรกที่นักศึกษามัธยมศึกษาพึงพอใจมาก คือ คณะเภสัชศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.00) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.90) คณะพยาบาลศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.68) บัณฑิตวิทยาลัย และคณะศึกษาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 3.66)

4. ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรแผน ข โดยรวมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67)

จำแนกรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากต่อกระบวนการจัดการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านอาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 4.06) ด้านกระบวนการเรียนการสอน(ค่าเฉลี่ย 3.85)ด้าน หลักสูตร(ค่าเฉลี่ย 3.75) และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.22) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน(ค่าเฉลี่ย 3.12) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร จำแนกรายลักษณะ มีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.84-3.98) และระดับปานกลาง 1 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.30)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของหลักสูตร พบว่า 2 ลักษณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลาย และมีประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานในอาชีพที่สัมพันธ์กับสาขาที่ศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.98) หลักสูตรทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการทางวิชาการ วิชาชีพ สังคม(ค่าเฉลี่ย 3.89)

2. ด้านอาจารย์

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านอาจารย์ จำแนกรายลักษณะ มีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 5 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.82-4.22)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของอาจารย์ พบว่า 2 ลักษณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ ความเชี่ยวชาญ/ความรู้/ ความสามารถในการวิชาเฉพาะสาขาของอาจารย์ในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.22) และความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในสาขาของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.19)

3. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอน จำแนกรายลักษณะ มีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 4 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.73-3.97)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของกระบวนการเรียนการสอน พบว่า 2 ลักษณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจตามลำดับ มีการใช้รูปแบบที่เน้นกระบวนการ คิดวิเคราะห์ (ค่าเฉลี่ย 3.97) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.86)

4. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำแนกรายลักษณะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลางทั้ง 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.09-3.16)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า 2 ลักษณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ ห้องสมุดมีความทันสมัย/ความเพียงพอของเอกสารในสาขา (ค่าเฉลี่ย 3.16) และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เอื้อต่อการค้นคว้าข้อมูลเฉพาะในสาขา (ค่าเฉลี่ย 3.11)

5. ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำแนกรายลักษณะ ในระดับปานกลางทั้ง 3 ลักษณะ (ค่าเฉลี่ย 3.13-3.40)

เมื่อพิจารณารายลักษณะต่างๆ ของกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่า ลักษณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร แผน ข มีความพึงพอใจตามลำดับ คือ มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมศักยภาพการคิดและความเป็นผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 3.40) มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในสาขา และอาชีพ และมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งทางการวิจัย (ค่าเฉลี่ย 3.13)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรแผน ข โดยรวมมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามศักยภาพด้านต่างๆ 10 ศักยภาพ พบว่ามีความพึงพอใจระดับมาก 9 ศักยภาพ และระดับปานกลาง 1 ศักยภาพ

3 ศักยภาพแรกที่นักศึกษา พึงพอใจในระดับมากตามลำดับ คือ ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ค่าเฉลี่ย 3.95) ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนางานในอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.91) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ (ค่าเฉลี่ย 3.89)

5. ความพึงพอใจในสถาบัน

5.1 การเลือกศึกษาสาขาเดิม หากมีโอกาเลือก

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ร้อยละ 90.9 (510 คน) เสนอความคิดว่า จะเลือกศึกษาในสาขาวิชาเดิม เนื่องจากเห็นคุณค่าต่อตนเองและสังคม

5.2 การแนะนำบุคคลอื่น ในการเลือกสถานที่ศึกษาต่อ ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ร้อยละ 78.4 (440 คน) เสนอความคิดว่า จะแนะนำให้เลือกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นอันดับแรก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ร้อยละ 20.9 (117 คน) เสนอ

ความคิดว่า แนะนำให้เลือกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่ไม่ใช่อันดับแรก นักศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 0.7 (4 คน) เสนอความคิดว่า ไม่แนะนำให้บุคคลอื่นเลือก

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนางานมัธยมศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ได้รับข้อมูลจากนักศึกษา ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2547 จำนวน 561 คน สามารถสะท้อนภาพของคุณภาพมัธยมศึกษาในแต่ละขณะที่จัดการเรียนการสอน ระดับมัธยมศึกษาได้ระดับหนึ่ง มัธยมศึกษาวิทยาลัย คณะ ภาควิชา และหลักสูตร สามารถนำข้อมูลนี้ไปพิจารณาเพื่อพัฒนางานมัธยมศึกษา ดังผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยนี้พบว่า ในการจัดมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีคุณภาพระดับหนึ่ง ซึ่งประเมินจากความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และความพึงพอใจต่อสถาบัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การจัดมัธยมศึกษาโดยรวมนักศึกษามีความ **พึงพอใจระดับมาก** ตามลำดับต่อกระบวนการจัดการศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และมีความ **พึงพอใจระดับปานกลาง** ด้านปัจจัยเกื้อหนุน และด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

1.2 นักศึกษามัศึกษามีความพึงพอใจต่อ **การพัฒนาศักยภาพตนเองซึ่งเป็นผลจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา** โดยรวมในระดับมาก ตามลำดับดังนี้

1.2.1 ความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2.2 ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในสาขาที่ศึกษาสู่การพัฒนาในอาชีพ

1.2.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ

1.2.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย

1.2.5 ความรู้ความสามารถด้านวิชาการในสาขาที่ศึกษารูลึกและรูรอบ

1.2.6 ความรู้ความสามารถในการวิจัยในสาขาที่ศึกษา

1.2.7 ความสามารถในการบริหารจัดการ ประสานงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

1.2.8 ความสามารถในการเป็นผู้นำทางความคิด และทางวิชาการ

1.2.9 ความสามารถในการเขียนงานวิชาการ และพูดเชิงวิชาการ

1.3 เมื่อจำแนกศักยภาพรายด้านแล้ว พบว่านักศึกษามีความ**พึงพอใจระดับปานกลาง** ต่อความสามารถใน **การใช้ภาษาอังกฤษ** ในการศึกษาค้นคว้า

2. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาจากการวิจัยในบางประเด็นที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

2.1 ควรมีการจัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้ทางด้านผลงานการวิจัย และควรให้วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาทุกคนได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ทางวิชาการ

2.2 ควรจัดกิจกรรมเสริมให้ความรู้ด้านการวิจัย เทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การเขียนบทความทางวิชาการ

2.3 ควรกำหนดรูปแบบของวิทยานิพนธ์ที่ชัดเจนในแต่ละสาขา หรือในระดับคณะ และกำหนดเลข ISBN วิทยานิพนธ์ทุกเล่ม และควรมีคู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

2.4 ควรปรับปรุงแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในหน่วยงานบัณฑิตศึกษาระดับคณะและบัณฑิตวิทยาลัยให้สอดคล้องกัน ง่ายต่อการปฏิบัติ

2.5 ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

2.6 ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้นักศึกษาทราบ ให้ครอบคลุมและรวดเร็วมากกว่านี้ เช่น เรื่องการไปเสนอผลงานวิจัยต่อที่ประชุมวิชาการ เพื่อให้นักศึกษาเตรียมตัวและข้อมูลให้พร้อม

อนึ่ง เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะของนักศึกษาข้างต้น บัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับปรุงในบางประเด็นแล้ว คือข้อ 2.1, 2.2, 2.3, 2.5 และกำลังดำเนินการในข้อ 2.4 และ 2.6

จากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของนักศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบบัณฑิตศึกษา คือ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ ภาควิชา หลักสูตรรวมทั้งมหาวิทยาลัย ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดการด้านปัจจัยเกื้อหนุน และให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และที่สำคัญอย่างยิ่ง ภาควิชา หรือหลักสูตร หรืออาจารย์ที่ปรึกษา ควรดูแล กระตุ้น ส่งเสริม กำกับให้นักศึกษาให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยหรือคณะหน่วยงานจัดให้ สำหรับในระดับคณะควรมีการจัดสัมมนากิจกรรมทางวิชาการ เผยแพร่ความรู้ด้านกระบวนการวิจัย ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ และควรจัดกิจกรรมทางวิชาการให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชา และการใช้โปรแกรมที่มีส่วนส่งเสริมในการช่วยสืบค้นข้อมูล เช่น E-RIC การใช้ภาษาอังกฤษช่วยแปล ฝึกความชำนาญในการใช้ฐานข้อมูล ฝึกการเขียนบรรณานุกรมโดยอาจใช้โปรแกรม EndNote เป็นต้น

2. หลักสูตรควรพิจารณาหากลวิธีพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา เนื่องจากมีความสำคัญมากทั้งในการศึกษาค้นคว้าในปัจจุบันและในอนาคตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสังคมยุคสารสนเทศ โดยพิจารณาแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา และเพื่อการพัฒนาตนเองในงานอาชีพ

3. ควรให้ความสำคัญกับการเลือกจัดกิจกรรมทางวิชาการที่สำคัญและจำเป็น หรือที่สอดคล้องกับระเบียบหรือเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ต้องมีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสาร หรือต้องมีการนำเสนอผลงานในที่ประชุมทางวิชาการ โดยอาจจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการเขียนงานวิชาการและพูดเชิงวิชาการ เป็นต้น